

Jule-sne

Tekst: Holger Drachmann, 1886

Melodi: Peter Lorenzen, 2015

1.

Jeg vandrer gennem skoven
ved juletid:
Der falder sne fra oven
så vinterhvid.
Så vinterhvid den frosne dug
neddrysser lydløst, fnug ved fnug, og
smelter på min hånds den varme flade,
mens foden træder mellem visne blade.

2.

Jeg ser, på hånden de tårer stå,
det er som en hulken jeg hørte:
Nu bli'r vore minder, store som små,
gennem skoven for vinden førte.
Skal alt da hvirvles for vint'ren hen,
skal sorg og adskillelse råde?
Nej, julesneen er menneskets ven,
den gemmer hans dybeste gåde.

----- o 0 o -----

Jule-sne er skrevet i 1886/87.

Inspirationen hentede Drachmann under et månedlangt ophold i Norge hos komponisten Edward Grieg i juli / august 1886.

De to venner vandrede lange ture i de norske fjelde, hvor de bl.a. sneede inde i en hytte nogle dage.

Holger Drachmanns skitse her til højre viser tydeligt, at Drachmann var meget langbenet og høj (tæt på to meter) – og Grieg var ganske lille. Drachmanns højde gav ham ofte problemer, når han skulle overnatte ude, for det var som regel umuligt at finde en seng, der var lang nok til ham. Ofte måtte han have en tømrer eller snedker til at lave en ordentlig seng, så han kunne komme til at strække benene ud.

Eksempelvis havde Drachmanns gode ven, skibsmægleren Harald "Sorte" Christensen i Frederikshavn, en lang seng stående til Drachmann.

I juli 1895 boede Drachmann et stykke tid hos

3.

På hånden et fnug, en dråbe så hed,
vi stirrer mod tindrende blikke:
En tåre, som gennem vor tanke gled,
ak! – andet er det vel ikke!
Men krymper vi os under verdens nød
mens tiderne ældes og strænges:
Den frosne tåre, den falder så blød,
på alt, hvad som savner og længes.

4.

Jeg vandrer gennem skoven
ved juletid:
Der falder sne fra oven
så forårsblid:
Så forårsmildt de bløde fnug
i faldet smelter som en dug,
der nådigt alle skjulte spirer væder,
mens alle minders kilder sagte græder.

Den lange Holger Drachmann og den korte Edvard Grieg skriver breve på deres vandring i de norske fjelde.

Fra bogen: "Holger Drachmanns skitsebog – på rejse". Manopex Aps, 1996.

maleren P. S. Krøyer i Skagen, og efter nogle dages ophold i de korte senge i huset, skrev Drachmann følgende nødråd til "Sorte":

Skagen. 29. juli 95

Kære Sorte.

... Men hør nu, kære Sorte, du må låne mig den lange seng (med alt tilbehør) på ubestemt tid! Jeg har lejet et lille fiskerhus til hele familien – men seng er ikke til at opdrive. Foreløbig ligger jeg "krum" i disse nætter hos Krøyers. Og for at denne tilstand ikke skal vare for længe, beder jeg dig om at handle "raskt og energisk" og sende dyret med indmad og det hele snarest ...

Din hengivne

Holger Drachmann

Sorte må virkelig have handlet "raskt og energisk" (og postvæsenet må dengang have været oppe på dupperne), for allerede tre dage efter skrev Drachmann:

Skagen, 1. aug. 95

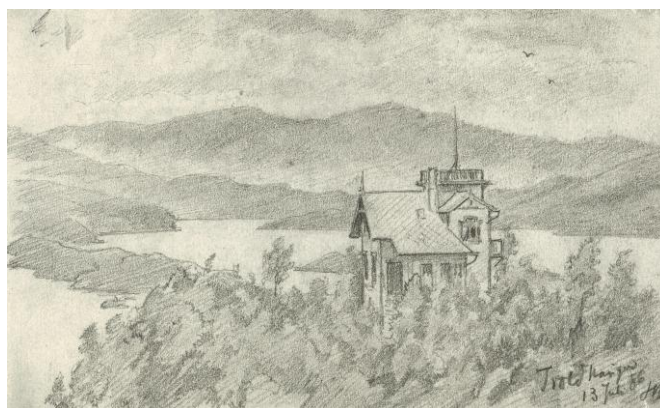
Kære Sorte!

Tak for sengen – den hjalp! ...

Din hengivne

Holger Drachmann

Men Drachmann og Grieg havde nu også megen morskab ud af deres før omtalte højdeforskel, og de spøjte selv med det. Det umage par kunne bringe smilene frem hos folk – på samme måde som senere komikerpar: Abbott & Costello, Gøg og Gokke samt Fyrtårnet og Bivognen.

Trolldhaugen, Nanna og Edward Griegs hjem, der nu tjener som museum.

Fra bogen: "Holger Drachmanns skitsebog - på rejse".
Manopex Aps, 1996.

Drachmanns besøg hos Edward Grieg og hans hustru, Nanna, var nu ikke kun spøg og skæmt. Drachmann var på hjemmefronten kommet ind i en alvorlig skrivekrise. Han var på det tidspunkt gift med Emmy – og de havde fire børn sammen. Drachmann elskede sin hustru og sine børn, men i familiens skød fik han ikke ro til at kunne digte. Som han selv udtrykte det: "Man kan jo ikke digte med blevasken hængende til tørre ved kakkelovnen".

Edward og Nanna Grieg kunne godt se, at den var helt gal med Drachmann – og de inviterede ham til at komme til Norge. Så kunne han komme lidt væk fra familien, slappe af, indånde den friske luft i fjeldene og måske genvinde digterånden.

Drachmann og Emmy var sammen med alle børnene netop taget på ferie i Rørvig, da invitationen fra Grieg kom som et telegram. Drachmann var ikke meget for at tage af sted, men Emmy opmuntrede ham til det. Hun har måske også kunnet mærke, hvordan det plagede Drachmann, at han havde tabt gnisten til at digte.

Det endte altså med, at Drachmann tog til Trolldhaugen, Edward og Nanna Griegs hjem, lidt syd for Bergen.

Drachmann savnede dog sin familie og skrev mange breve til dem. Det nagede ham således at skulle være adskilt fra sine kære derhjemme, - hvilket digtets melankoli også giver et tydeligt indtryk af.

På skitsetegningen øverst på siden sidder han netop og skriver til familien derhjemme.

Men opholdet hjalp, og Drachmann genfandt sin digterånd – godt hjulpet på vej af de lange vandreture, den friske luft og den blide sne, som indimellem faldt i de norske fjelde.